

SKUPŠTINA CRNE GORE
g-dinu Andriji Mandiću

CRNA GORA	
SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	24.02. 20.26 GOR
KLASIFIKACIONI BROJ:	19-5/26-1
VEZA:	
EPA:	890 XXVIII
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Na osnovu člana 93 stav 1 Ustava Crne Gore i člana 130 Poslovnika Skupštine Crne Gore podnosim **PREDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O SOCIJALNOM STANOVANJU**, radi stavljanja u skupštinsku proceduru.

Podgorica, februar 2026. godine

POSLANIK:

C. Vasić
Vasilije Čarapić

PREDLOG

ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O SOCIJALNOM STANOVANJU*

Član 1

U Zakonu o socijalnom stnovanju („Službeni list CG”, br. 84/24, 121/25 i 12/26) u članu 3 stav 3, nakon poslednje rečenice dodaje se nova rečenica koja glasi:

„Ova lica navedena prava uživaju pod istim uslovima kao i crnogorski državljani”.

Član 2

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

•U ovaj zakon prenesena je odredba Direktive 2014/54/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 16. aprila 2014. godine o mjerama za lakše ostvarivanje prava zajemčenih radnicima u kontekstu slobode

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o dopunama Zakona o socijalnom stanovanju („Službeni list CG”, br. 84/24, 121/25 i 12/26) sadržan je u sledećim odredbama Ustava Crne Gore („Službeni list CG”, br. 1/07):

Član 16 Ustava Crne Gore, koji propisuje da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje, kao i način osnivanja, organizacije i nadležnosti organa vlasti i postupka pred tim organima, ako je to neophodno za njihovo funkcionisanje.

Predloženim zakonom obezbeđuje se efikasan pristup socijalnom stanovanju za državljane Evropske unije, Evropskog ekonomskog prostora i Švajcarske Konfederacije, kao i članove njihovih porodica koji ostvaruju pravo na slobodno kretanje radnika u Crnoj Gori, u skladu sa napred navedenim ustavnim odredbama koje predviđaju da se zakonom uređuje način ostvarivanja i zaštite ljudskih prava i sloboda.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Donošenju Zakona o dopunama Zakona o socijalnom stanovanju pristupilo se iz sledećih razloga:

1. Usaglašavanje sa Direktivom 2014/54/EU Evropskog parlamenta i Savjeta

Direktiva 2014/54/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 16. aprila 2014. godine o mjerama za lakše ostvarivanje prava zajemčenih radnicima u kontekstu slobode kretanja radnika predstavlja temelj za predloženu dopunu. Ova direktiva zahtijeva od država članica EU-a da osiguraju da će državljani zemalja članica Unije i članovi njihovih porodica, koji se koriste pravom na slobodno kretanje radi rada, imati pristup socijalnom stanovanju na istoj bazi kao i domaći državljani te države.

Predloženom dopunom Zakona o socijalnom stanovanju, Crna Gora se u potpunosti usklađuje sa napred navedenom direktivom u oblasti ostvarivanja prava mobilnih radnika na socijalno stanovanje i osigurava zaštitu mobilnih radnika iz EU-a koja je zajemčena evropskim pravnim poretkom.

Iako je Crna Gora usvojila izmjene i dopune ovog zakona koje su stupila na snagu 14.2.2026.godine, predložena dopuna je posljedica potrebe za potpunim usklađivanjem sa prednje navedenom Direktivom EU u ovoj oblasti.

Sadašnjim članom 3 stav 1 i 2 Zakona je propisano pravo na socijalno stanovanje mogu da ostvare fizička lica koja nemaju stan, odnosno drugi objekat za stanovanje

(u daljem tekstu: stambeni objekat), odnosno lica čiji stambeni objekat nije odgovarajućeg standarda i koja iz prihoda koje ostvaruju ne mogu da obezbijede stambeni objekat, te da ovo pravo može da ostvari crnogorski državljanin sa prebivalištem na teritoriji Crne Gore, ako ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom. Članom 3 stav 3 je propisano da državljani država članica Evropske unije, Evropskog ekonomskog prostora i Švajcarske Konfederacije, kao i članovi njihovih porodica koji ostvaruju pravo na slobodno kretanje u Crnoj Gori i koji imaju prebivalište na teritoriji Crne Gore ostvaruju pravo na socijalno stanovanje pod uslovom da ispunjavaju uslove utvrđene ovim Zakonom. U članu 3 stav 4 koji propisuje da pravo na socijalno stanovanje ostvaruju državljani država članica Evropske unije, Evropskog ekonomskog prostora i Švajcarske Konfederacije, kao i članovi njihovih porodica koji ostvaruju pravo na slobodno kretanje u Crnoj Gori **i koji su zaposleni** pod istim uslovima kao i crnogorski državljani. Međutim u članu 3 stav 3 **je izostavljeno propisati** i da državljani država članica Evropske unije, Evropskog ekonomskog prostora i Švajcarske Konfederacije, kao i članovi njihovih porodica koji ostvaruju pravo na slobodno kretanje u Crnoj Gori **i koji imaju prebivalište na teritoriji Crne Gore (ne nužno i zaposlenje u smislu odredbi Zakona o radu)** ostvaruju pravo na socijalno stanovanje pod istim uslovima kao i crnogorski državljani.

Iako se na „prvi pogled“ može zaključiti da je dopuna suvišna jer već postoji stav 4 u članu 3, prema prednjem obrazloženom ukazuje se na postojanje razlike predložene dopune Zakona o socijalnom stanovanju i člana 3 stav 4. Direktiva predviđa situacije i da lica koja ostvaruju pravo na slobodno kretanje imaju pravo na socijalno stanovanje na teritoriji države članice na kojoj imaju prebivalište i kada nisu zaposleni (jer mogu obavljati poslove a da nisu zaposleni u smislu propisa o radu), te da ih je potrebno izjednačiti u ostvarivanju tog prava sa domicilnim stanovništvom, a što se u Crnoj Gori predloženom Dopunom Zakona o socijalnom stanovanju postiže.

2. Zatvaranje Pregovaračkog poglavlja 2 - Sloboda kretanja radnika

Predlog zakona je neophodan za zatvaranje Pregovaračkog poglavlja 2, koje se tiče slobode kretanja radnika. Pregovori između Crne Gore i Evropske komisije zahtijevaju potpuno usaglašavanje domaćeg zakonodavstva sa direktivama EU-a koje se tiču prava radnika, uključujući pravo na socijalno stanovanje.

Donesenim zakonom, Crna Gora dokazuje svoju predanost evropskim vrijednostima i spremnost za integraciju u Evropsku uniju, što je ključan uslov za uspešan pregovarački proces.

3. Jednakost u ostvarivanju prava bez diskriminacije

Cilj ove dopune je osiguranje principa nediskriminacije i jednakosti pred zakonom. Državljanima Evropske unije i drugih zemalja u okviru Evropskog ekonomskog prostora, kao i Švajcarske Konfederacije, trebali bi imati mogućnost ostvarenja istih prava na socijalno stanovanje kao i domaći državljani Crne Gore, kada su u situaciji da se koriste pravom na slobodno kretanje radi rada u našoj državi.

Predloženom odredbom se obezbjeđuje se praktična primjena principa nediskriminacije na osnovu državljanstva, što je fundamental zakona EU-a o slobodi

kretanja radnika i u skladu sa člankom 18 Ugovora o funkcioniranju Evropske unije (UFEU).

4. Osiguranje pristupa sudskoj zaštiti i pravilnoj primjeni zakona

Mobilni radnici iz Unije često suočavaju sa barijerama pri ostvarenju prava iz socijalne zaštite, često zbog neznanja o svim dostupnim pravima ili zbog administrativnih prepreka. Predloženom dopunom se kreiraju jasne pravne osnove na kojima mobilni radnici mogu zahtijevati ostvarenje svojih prava, a nadležne institucije mogu obaviti svoje obaveze u skladu sa jasnom zakonskom regulativom.

III. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

U ovaj zakon je prenešena Direktiva 2014/54/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 16. aprila 2014. godine o mjerama za lakše ostvarivanje prava zajemčenih radnicima u kontekstu slobode kretanja.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Članom 1 predviđeno je propisivanje novog stava 2 u članu 5 Zakona kojim se uređuje da državljani država članica Evropske unije, Evropskog ekonomskog prostora i Švajcarske Konfederacije, kao i članovi njihovih porodica koji ostvaruju pravo na slobodno kretanje radnika u Crnoj Gori mogu ostvariti prava na socijalno stanovanje utvrđena ovim zakonom, međunarodnim ugovorima i pravom Evropske unije. Istom odredbom se propisuje i da ova lica ta prava uživaju pod istim uslovima kao i crnogorski državljani.

Takođe, novim stavom 3 istog člana utvrđuje se da se odredbe ovog člana primjenjuju bez uticaja na bilo koja prava i standarde zaštite utvrđene pravom Evropske unije koja su povoljnija za mobilne radnike.

Članom 2 Predloga zakona popisana je odložena primjena odredaba 5 novih st 2 i 3 ovog zakona tj. da će se isti primjenjivati od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti dodatna sredstva u Budžetu Crne Gore.

VI. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list RCG“ br. 51/06, 66/06 i "Službenom list CG", br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12, 49/13, 32/14, 42/15, 52/17, 17/18 47/19, 112/20, 129/20, 65/21, 48/24 i 80/24), predlažemo da se ovaj zakon donese po hitnom postupku s obzirom na to da je njegovo donošenje neophodno u cilju zatvaranja Pregovaračkog poglavlja 2 – Sloboda kretanja radnika.